

KAMER VOOR HET NOTARIAAT

Beslissing in de zaak onder nummer van: C/05/369184 KL RK 20-51

KAMER VOOR HET NOTARIAAT IN HET RESSORT ARNHEM-LEEUWARDEN

Kenmerk: C/05/369185 KL RK 20 - 51

beslissing van de kamer voor het notariaat

op de klacht van

[K.],
wonende te [...],
gemachtigde: mr. M.G. Hees, advocaat te Den Bosch,

tegen

[M.],
notaris te [...].

Partijen worden hierna respectievelijk klaagster en de notaris genoemd.

1. Het verloop van de procedure

1.1 Het verloop van de procedure blijkt uit:

- de klacht, met bijlagen, van 14 april 2020
- het verweer van de notaris met bijlagen van 3 juni 2020
- de toelichting op de klacht van de gemachtigde van klaagster van 14 oktober 2020
- de brief met bijlagen van de notaris van 27 oktober 2020
- de e-mail met bijlage van de gemachtigde van klaagster van 10 november 2020.

1.2 De klachtzaak is ter zitting van 11 november 2020 behandeld, waarbij zijn verschenen de gemachtigde van klaagster en de notaris.

2. De feiten

2.1 Op 13 november 2015 heeft notaris [N.] een testament opgesteld en gepasseerd ten behoeve van [E.] (hierna: erflaatster). Bij dit testament is notaris [N.] benoemd tot executeur en bewindvoerder van de nalatenschap.

2.2 Op 18 oktober 2018 is bij beslissing van de kamer notaris [N.] uit zijn ambt ontzet.

2.3 Op 24 oktober 2019 is erflaatster overleden. Klaagster is haar enig erfgenaam.

2.4 Op 26 november 2019 heeft het gerechtshof Amsterdam de beslissing van de kamer tot ambtsontzetting van notaris [N.] bevestigd.

2.5 Op 20 december 2019 is de nalatenschap van erflaatster door klaagster aanvaard onder het voorrecht van boedelbeschrijving.

2.6 Klaagster heeft bij op 30 december 2019 ingekomen verzoekschrift, de kantonrechter in Den Haag verzocht notaris [N.] schorsen en te ontslaan als executeur van de nalatenschap en een nieuwe executeur te benoemen.

2.7 In de beschikking van 13 januari 2020 heeft de kantonrechter overwogen dat de taak van de executeur van rechtswege is geëindigd omdat klaagster de erfenis op 20 december 2019 reeds had aanvaard onder het voorrecht van boedelbeschrijving, hetgeen betekent dat de nalatenschap moet worden vereffend. Om die reden heeft de kantonrechter klaagster in de gelegenheid gesteld zich uit te laten over de vraag of zij nog belang had bij haar verzoek en is notaris [N.] gevraagd zich uit te laten over de vraag of hij zijn taak inmiddels als beëindigd beschouwde. Tevens heeft de kantonrechter notaris [N.] voor de duur van de procedure als executeur geschorst.

2.8 Op 11 april 2020 heeft notaris [N.] middels een door de notaris gepasseerde akte "aanvaarding en overdracht executele" zijn benoeming tot executeur/afwikkelingsbewindvoerder en testamentair vruchtgebruikbewindvoerder aanvaard en de zogenaamde ruimschoots-verklaring afgelegd. Verder is notaris [N.] bij deze akte aansluitend teruggetreden als executeur en afwikkelingsbewindvoerder onder gelijktijdige benoeming van de besloten vennootschap [B.] B.V. als zijn opvolger in de executele en het afwikkelingsbewind.

2.9 Bij beschikking van 12 mei 2020 heeft de kantonrechter notaris [N.] ontslagen als executeur en als afwikkelingsbewindvoerder in de nalatenschap.

3. De klacht en het verweer

3.1 Klaagster verwijt de notaris [M!] dat zij ondanks het feit dat notaris [N.] per 13 januari 2020 door de kantonrechter als executeur en afwikkelingsbewindvoerder in de nalatenschap van erflaatster geschorst was, toch de akte van 11 april 2020 heeft gepasseerd.

3.2 Op het verweer van de notaris zal de kamer hierna, voor zover het verweer van belang is voor de beoordeling, nader ingaan.

4. De beoordeling

Norm

4.1 Ingevolge artikel 93 lid 1 van de Wet op het notarisambt (hierna: Wna) zijn notarissen, toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen aan het tuchtrecht onderworpen ter zake van handelen of nalaten in strijd met hetzij enige bij of krachtens deze wet gegeven bepaling, hetzij met de zorg die zij behoren te betrachten ten opzichte van degenen te wier behoeve zij optreden en ter zake van handelen of nalaten dat een behoorlijk notaris, toegevoegd notaris of kandidaat-notaris niet betaamt. De kamer dient derhalve te onderzoeken of de handelwijze van de notaris een verwijtbare gedraging in de zin van dit artikel oplevert.

4.2 Artikel 17 Wna bepaalt dat de notaris zijn ambt uitoefent in onafhankelijkheid en de belangen behartigt van alle bij de rechtshandeling betrokken partijen op onpartijdige wijze en met de grootst mogelijke zorgvuldigheid.

4.3 De notaris is verplicht zijn dienst te weigeren wanneer naar zijn redelijke overtuiging of vermoeden de werkzaamheid die van hem verlangd wordt leidt tot strijd met het recht of de openbare orde, wanneer zijn medewerking wordt verlangd bij handelingen die kennelijk een ongeoorloofd doel of gevolg hebben of wanneer hij andere gegronde redenen voor weigering heeft (artikel 21 Wna).

Toetsing

4.3.1 De kamer stelt voorop dat de aanvulling op de klacht van de gemachtigde van klaagster van 13 oktober 2020 slechts bij de beoordeling van deze klacht wordt meege-nomen voor zover deze een toelichting bevat op de oorspronkelijke klacht van klaagster. Voor zover de aanvulling nieuwe klachtgronden of klachtonderdelen bevat, wordt deze buiten beschouwing gelaten.

De brief van de gemachtigde van klaagster van 10 november 2020 met bijlagen wordt, aangezien de notaris daartegen geen bezwaar heeft gemaakt, wel in de beoordeling betrokken.

4.3.2 Klaagster stelt zich op het standpunt dat de notaris haar ministerie had moeten weigeren, omdat notaris [N.] door zijn schorsing als executeur op 13 januari 2020 niet de taken en bevoegdheden van een executeur had en dus ook zijn bevoegdheden niet aan een ander kon overdragen. Er was daarbij geen sprake van een noodzaak om een opvolgend executeur te benoemen, als bedoeld in het be-paalde in artikel 4:149 lid 3 BW.

4.3.3 De notaris stelt zich op het standpunt dat zij vanwege haar ministerieplicht het verzoek om de akte van 11 april 2020 te passeren niet kon weigeren.

De notaris stelt zich op het standpunt dat zij voorafgaand aan het passeren van de akte een correcte werkwijze heeft gevolgd, een juiste belangenafweging heeft gemaakt, passende voorlichting aan partijen heeft gegeven en dat er overigens geen beletselen waren de akte te passeren.

4.3.4 De kamer stelt vast dat de notaris de akte aanvaarding en overdracht executele heeft gepasseerd terwijl zij op de hoogte was van de schorsingsbeslissing van 13 januari 2020. De kamer is van oordeel dat de aard en strekking van de schorsingsbeslissing voor haar duidelijk geweest moeten zijn.

De omstandigheden dat de akte mogelijk geen onwaarheden bevat, dat het executeursloon is geregeld overeenkomstig de wet en dat [B.] op de hoogte was van de schorsingsbeslissing van 13 januari 2020 zoals door de notaris aangevoerd, nemen immers niet weg dat de notaris vanwege de haar bekende schorsingsbeslissing had moeten begrijpen dat het passeren van de akte aanvaarding en overdracht executele zou (kunnen) leiden tot strijd met het recht of de openbare orde als bedoeld in artikel 21 lid 2 Wna. Daarbij komt dat niet aannemelijk is geworden dat ten tijde van de akte aanvaarding en overdracht executele sprake was van een (acute) noodzaak tot beheer van de nalatenschap of van gegronde vrees dat de nalatenschap langere tijd onbeheerd zou blijven.

Een zorgvuldige werkwijze en belangenafweging had daarom naar het oordeel van de kamer voor de notaris tot de conclusie moeten leiden dat zij gegronde redenen had haar dienstverlening op dat moment te weigeren. De notaris had partijen kunnen adviseren de uitkomst van de ontslagprocedure bij de kantonrechter af te wachten, alvorens al dan niet de akte te passeren. De notaris heeft voor een dergelijk advies kennelijk geen aanleiding gezien of in ieder geval niet toegelicht welke afweging zij in dit verband gemaakt heeft. De kamer is daarom van oordeel dat het tuchtrechtelijk verwijt dat klaagster de notaris hier maakt, terecht is en de klacht dus gegrond is.

Maatregel

4.4 De aard en de ernst van de klacht rechtvaardigen de oplegging van een zware maatregel.

De notaris is door haar handelen tegen een rechterlijke beslissing ingegaan, althans heeft de executeur daartoe willens en wetens de mogelijkheid gegeven. De notaris heeft de executeur immers in staat gesteld als zodanig op te treden, ondanks de schorsingsbeslissing van de kantonrechter en ondanks de haar kenbare wil van de enig erfgenaam in de nalatenschap.

De kamer zal de notaris daarom de maatregel van berisping opleggen, alsmede een boete van € 10.000,00.

4.5 De boete dient binnen vier weken na het onherroepelijk worden van deze beslissing te worden betaald. Voor de betaling van de boete ontvangt de notaris een nota van het LDCR te Utrecht.

Kostenveroordeling

4.6 Omdat de kamer de klacht gegrond verklaart, dient de notaris op grond van artikel 99 lid 5 Wna het door klaagster betaalde griffierecht van € 50,00 aan haar te vergoeden.

4.7 De kamer ziet aanleiding om de notaris, gelet op artikel 103b lid 1 aanhef en sub a Wna en de tijdelijke richtlijn kostenveroordeling kamers voor het notariaat, te veroordelen in de kosten die klaagster in verband met de behandeling van de klacht redelijkerwijs heeft moeten maken, forfaitair vastgesteld op een bedrag van € 50,00;

4.8 Tevens ziet de kamer aanleiding de notaris te veroordelen tot betaling van de kosten van klaagster in verband met beroepsmatig verleende rechtsbijstand. Hiervoor zal slechts één punt worden toegekend met een waarde van € 500,00, omdat de gemachtigde van klaagster gelijktijdig in de klacht tegen notaris [N.] is opgetreden.

4.9 De notaris moet het griffierecht en de kosten binnen vier weken na het onherroepelijk worden van deze beslissing aan klaagster vergoeden. Klaagster dient daarvoor tijdig haar rekeningnummer schriftelijk door te geven aan de notaris.

4.10 Verder ziet de kamer aanleiding om de notaris, gelet op artikel 103b lid 1 aanhef en sub b Wna en de tijdelijke richtlijn kostenveroordeling kamers voor het notariaat, te veroordelen in de kosten die in verband met de behandeling van de zaak zijn gemaakt. Deze kosten worden vastgesteld op € 3.500,00. De kamer bepaalt dat deze kosten binnen vier weken na het onherroepelijk worden van deze beslissing moeten worden betaald aan de kamer. De notaris ontvangt hiervoor een nota van het LDCR te Utrecht.

4.11 Dit leidt tot de volgende beslissing.

5. De beslissing

De kamer voor het notariaat in het ressort Arnhem-Leeuwarden:

- verklaart de klacht gegrond;
- legt de notaris de maatregel op van berisping;
- bepaalt dat de notaris bij wijze van tuchtmaatregel een boete dient te betalen van € 10.000,00 op de wijze als bepaald onder 4.5;
- bepaalt dat de notaris klaagster het door klaagster betaalde griffierecht (€ 50,00) en de gemaakte kosten (€ 50,00 + € 500,00 = € 550,00) vergoedt op de wijze als bepaald onder 4.9;
- bepaalt dat de notaris de kosten voor behandeling van deze zaak van € 3500,00 betaalt op de wijze als bepaald onder 4.10.

Deze beslissing is gegeven door mrs. I.C.J.I.M. van Dorp, voorzitter, G.J. Meijer, H.J. Vos, M.R.H. Goossens en V. Oostra, leden, en in tegenwoordigheid van mr. M.J. Derksen, secretaris, door de voorzitter in het openbaar uitgesproken op 24 december 2020.

De secretaris

De voorzitter

Tegen deze beslissing van de kamer voor het notariaat kunnen partijen binnen dertig dagen na de datum van verzending van deze beslissing hoger beroep instellen bij het gerechtshof Amsterdam, Postbus 1312, 1000 BH Amsterdam.